

“100 ANYS I UN DIA”

En Magnus sostenia una tassa fumejant amb les dues mans i en feia algun xarrup de tant en tant. La seva atenció estava fixada en l'imponent paisatge de l'altra banda de la finestra al costat de la qual hi era assegut. Va recórrer amb la mirada les grans muntanyes nevades que formaven un horitzó escarpat. Va resseguir el riu mig gelat que serpentejava per la vall, vorejat per una fina capa de neu que cobria els camps de pastura, ofegant amb aquella blancor enlluernadora el verd de l'herba i el vermell de les flors que esperaven el seu torn per mostrar-se. El sol no feia molt que havia sobrepassat les muntanyes en un dels seus incomptables viatges cap a l'oest, però la seva escalfor no era suficient per fondre la neu que els alts arbres d'un dels frondosos boscos de la zona s'havien apropiat, deixant-ne sense al sotabosc, que hivernava. Va desviar la mirada de l'esplèndida vista i passejar-la per l'estança on es trobava. Estava en una sala d'una planta sencera. Era la cafeteria de l'hotel on ell i els quinze alumnes de la seva classe de primer de batxillerat s'allotjaven per passar una setmana als Alps francesos. En Magnus no queia gaire bé a cap dels nou nois o de les cinc noies que feien aquest viatge amb ell. Era un noi reservat, que es guardava els seus pensaments per a ell i no gaire sociable; intel·ligent, el millor de la classe; i molt observador. Això no ajudava a fer amics.

Va buscar als seus companys amb la mirada. Els va trobar als sofàs d'una de les cantonades de la sala, on els altres alumnes discutien acaloradament sobre algun tema banal. Aquest xivarri va valdre un munt de mirades receloses i molestes per part de la resta dels hostes. La professora Gisela, que era la tutora que els acompanyava, se'n va adonar i els va treure a corre-cuita d'allà. Llavors, equipats amb un bon assortiment de roba, el grup escolar va sortir del confortable hotel i es va dirigir cap l'implacable hivern de les muntanyes. Anaven cap a una de les moltes coves de la serralada per explorar-la amb un guia, recorrent un estret camí que vorejava el bosc seguint el curs d'un rierol per on suraven petits blocs de gel que s'havien format més amunt, als pics. En Magnus era l'últim d'aquella singular comitiva. Va reparar en un petit gorg on semblava que el rierol deixava la seva furiosa cursa i es permetés un breu descans, formant una bassa calmada i cristal·lina. S'hi va apropar i s'hi va agenollar al costat. Amb els dit va trencar la quietud de la bassa. Quan l'aigua es va asserenar, en Magnus es va trobar amb un noi que li tornava la mirada des del fons de la bassa. Es va passar la mà per l'espessa mata de cabells rinxolats negres mentre el seu reflex se'l mirava interrogant amb uns grans ulls negres. De sobte, un bell rostre va aparèixer per sobre l'espatlla d'en Magnus, que es va girar sobresaltat per trobar-se amb la Lyria. Era una noia bonica, amb uns ulls verd mar que sempre estaven alegres, emmarcats per una llarga cabellera bruna. Un somriure permanent il·luminava el seu rostre. Li va fer un gest en direcció al grup que ja s'allunyava i en Magnus va assentir. Es va aixecar i van accelerar el pas per atrapar la resta.

El camí quedava barrat per una enorme paret vertical de pedra. Just al costat d'una obertura en la roca, esperava un home de mitjana edat. Semblava impacient. Les salutacions i presentacions van ser ràpides, i immediatament va començar a ensenyar-los tot el que havien de saber abans de descendir al fons d'aquella cova. Va fer un especial esment a tots els possibles perills amb els que es podien trobar. Això va fer que dues noies decidissin no baixar. Alguns se'n van burlar, però un altre noi va fer com elles. Així doncs, van entrar a la gruta catorze persones: dotze alumnes, la professora auxiliar i el monitor.

El descens va ser plaent: alguns passatges eren tant estrets que només podien anar en fila índia, però van passar per enormes cavernes que tenien llacs o eren un bosc de columnes, estalactites i estalagmites. Semblava que haguessin entrat en un món diferent, ple de màgia i colors. Però aquest somni es va acabar de sobte, convertint-se en un malson: una breu però intensa sacsejada va fer esfondrar el sostre de la gruta amb un soroll ensordidor. Tothom cridava i corria per allunyar-se de la pluja de roques. La cridòria va parar en sec quan la runa i la pols van depositar-se al sòl, deixant a la vista una imatge que havien volgut amagar. Les roques del sostre havien taponat la via cap a l'exterior on els esperaven la resta, però allò no va ser el que els joves miraven aterrits: rius de sang brollaven des de les pedres i cossos i membres destrossats sobresortien de les esclertes de les roques. Les dues noies restants es tapaven la boca amb els ulls plens de llàgrimes, i els tres nois que havien estat prou ràpids per escapar de la massacre es giraven per no veure-ho. En aquell moment estaven tots en xoc. Bé, tots no. En Magnus es va dirigir amb pas vacil·lant cap allà i va remoure algunes pedres. Va aconseguir la motxilla del guia, i ell no va oposar resistència. També va aconseguir endur-se'n algunes peces d'abric. Els seus companys se'l miraven atordits, sense entendre que feia. S'ho va carregar tot a l'esquena i va caminar, ara més decidit, cap al fons de la gruta. Els seus companys el continuaven observant, fins que un noi alt i cepat amb el cabell marró ben curt, en Frank, va interrompre el silenci i li va etzibar, cridant: “ Es pot saber què fots!?”

- Hem de marxar d'aquí i trobar una sortida – va contestar en Magnus, tranquil, com si parlés amb un animal espantat -. No podem tornar per on hem vingut.

- Però no poden deixar-los així – va replicar-li en Frank, fent un gest cap al munt de roques que bloquejava el camí -. Poden...

- Estan morts – va interrompre'l, tallant, en Magnus. Va mirar durament a cadascú, observant les seves reaccions quan la realitat els va colpejar -. Estan morts i no podem fer-hi res. Així que hem de continuar avall, entesos?

I sense esperar resposta, va continuar. Mica en mica, van seguir-lo cap a les profunditats de la cova. El mal humor i la tensió eren palpables en l'aire humit i fred de la cova. En Magnus obria la marxa amb un pas ràpid mentre la resta maldava per seguir-lo. Van decidir parar quan la túnel s'eixamplava en una mena d'esfera, on tots van deixar-se caure, exhausts. En Magnus va remenar la motxilla que havia aconseguit i en va treure sis barretes energètiques, que va repartir entre el grup. Només la Lyria li va agrair amb un somriure, la resta ni se'l miraven, rosegant amb desgana la seva part de menjar. El silenci es va fer incòmode. En Magnus va resseguir amb la mirada els companys, avaluant el grup. Va passar de llarg en Frank, a qui coneixia de sobres, tot i ser de caràcters contraris, destinats a enfrontar-se. Seguidament, va saltar de la Lyria a la noia que estava al seu costat, la Morgiana. Era menuda, de cara rodona amb moltes pigues i d'un cabell roig que encara les ressaltava més. Finalment va fixar-se en els dos nois restants. Un era gros i musculós, de veu greu, en Kaleb. L'altre es deia John i era molt tímid i menut. En Magnus es va aixecar i va dir que ja era hora de continuar. La Lyria i la seva amiga es van aixecar, però els altres nois van intercanviar unes mirades:

- Per què has de ser tu qui dirigeixi això? – va interrogar-lo amb desconfiança i amb els braços plegats damunt el cos, en Kaleb-. Per què has de ser el líder? – va escopir. Abans que en Magnus pogués contestar, la Lyria va saltar en la seva defensa:

- Vas ser tu qui va agafar el control de la situació quan...?- se li va tallar la veu, però va aconseguir asserenar-se-. Sense ell, encara estaríem allà i segurament haguéssim acabat morts sense saber què fer – va retreure-li-. Així que jo el seguiré i faré el que digui – va dir amb un to més baix. La seva amiga va assentir per donar-li força a les seves paraules. En Magnus va mirar la Lyria agraït. Tot i això, els altres no semblaven gaire convençuts, però es van empassar l'orgull i van continuar cap al que esperaven que fos la sortida.

Van passar dies tancats en l'opressió de les parets de roca, subsistint de les poques provisions de la motxilla i de l'aigua que s'escolava per les fines fissures de la pedra. La marxa avançava lenta, feixuga i pausadament, perquè cada revolt del passadís acabava en un altre. En Magnus obria la marxa, aguantant ben fort la llanterna que portava, l'única font de llum que mantenia allunyada l'obscuritat permanent. Va fer una ullada darrere seu: els nois caminaven a la cua en silenci mentre la Lyria parlava amb la Morgiana animadament sobre la neu, amb aquell entusiasme que la caracteritzava. Això va fer somriure a en Magnus. La Lyria se'n va adonar i li va tornar el somriure. El rubor va tenyir les galtes d'en Magnus, que es va girar ràpidament. Una brisa fresca va ajudar-lo a desfer-se d'ell. *Que bé, per fi una mica d'aire*, va pensar.

- Aire? – va preguntar en veu alta, aturant-se de cop. La Lyria quasi va topar amb la seva esquena.

En Magnus va arrencar a córrer, tot i els crits dels seus companys que li deien que s'aturés. Va corre com mai ho havia fet, amb un desig al cor. *Si us plau, si us plau*, es deia. De cop, al fons de la cova va divisar una llum tènue que no provenia de la seva llanterna. Va apagar-la i va esprintar fins l'obertura. Va travessar-la com un llamp, i es va frenar de cop, aixecant el cap, meravellat. Les estrelles brillaven, llunyanes i properes alhora, portant una dèbil llum blanca des dels confins de l'espai. N'hi havia un munt, totes donant la benvinguda aquell ésser sortit d'una cova que feia temps que no les contemplava. Unes llàgrimes van solcar les galtes d'en Magnus, contentes se sortir de les seves peculiars coves. El noi va giravoltar sobre si mateix, aclaparat per la sensació de llibertat i espai de l'exterior. En uns pocs segons, la resta del grup va atrapar-lo panteixant. Totes les seves demandes i preguntes es van quedar a mig formular, emportades pel vent que els va rebre. Els nois es duïen les mans al cap, amb la boca oberta, sense saber que dir, observant-ho tot sense poder creure-s'ho. Les noies van abraçar-se, mig ploriquejant de l'alegria, sentint-se per fi lliures. La Lyria va desfer-se de l'abraçada de la seva amiga i es va llençar al coll d'un Magnus sorprès i li va xiuxiuejar un *gràcies*. Encara amb la Lyria als braços, se li van apropar tots i es van abraçar. De l'ímpetu, van caure a terra entre rialles. Quan es van desfer de l'abraçada, van anar a buscar un recer. Només va quedar en Magnus que, pensatiu, escrutava l'horitzó a la recerca d'alguna cosa. Va sospirar. No havia trobat cap indici de civilització, així que estaven com abans, però en un lloc més obert. L'aventura encara no s'havia acabat. Es va girar i va anar amb els seus companys, sense el valor d'interrompre aquella celebració amb males notícies. Va sospirar mentre tornava a mirar el cel estrellat, pensant en una manera de tornar a casa. En Magnus va decidir que ho discutiria amb el grup l'endemà, quan veiessin el sol per primera vegada en dies, que els donaria les forces suficients per afrontar el següent desafiament del destí.

S'augurava una difícil i tràgica travessa.